

ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน Artificial Flowers from Pineapple Fiber Fabric with Silk Screen Technique

กิตติ ยอดอ่อน^{1*} สุชีรา ผ่องใส² ชลธิชา อัคราช³ และสุรเมธ เพชรเปล่งสี³
Kitti Yordon^{1*} Suchieera Phongsai² Cholticha Akkarach³ and Suramet Petplengsi³

Received 16 พฤษภาคม 2566 Revised 21 มิถุนายน 2566 Accepted 4 กันยายน 2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน และศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อชิ้นงาน กระบวนการประดิษฐ์ดอกไม้มีผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน คัดเลือกองค์ประกอบที่เหมาะสมในการประดิษฐ์ชิ้นงานจากกำหนดรูปแบบดอกไม้ประดิษฐ์ 3 รูปแบบ คือ ดอกกล้วยไม้แวนด้า ดอกบัวหลวง และดอกกุหลาบ ด้วยวิธีการพิมพ์ซิลค์สกรีน 4 เทคนิค คือ การพิมพ์โดยตรง การพิมพ์ดิซาร์จ (พิมพ์ทับ) การพิมพ์รีซิส และการพิมพ์เบิร์นเฮ้าท์ และเลือกใช้สีหมึกพิมพ์ ได้แก่ หมึกพิมพ์ผ้าธรรมดา (สีจม) หมึกพิมพ์ผ้าสไลย หมึกพิมพ์สียาง และหมึกพิมพ์สีนูน จากนั้นนำชิ้นงานสำเร็จไปสำรวจความพึงพอใจของบุคคลทั่วไป 100 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ เลือกรูปแบบของดอกกล้วยไม้สายพันธุ์แวนด้า เนื่องจากเพราะมีลวดลายของกลีบดอกชัดเจน การพิมพ์ทับมีขั้นตอนการทำไม่ซับซ้อน ใช้สีหมึกพิมพ์ผ้าธรรมดา (สีจม) เพราะมีความทนต่อความร้อนในขั้นตอนการรีดกลีบดอกไม้ มีความชัดเจนของลวดลาย และควรใช้ฟูกันลงสีร่วมกับการซิลค์สกรีนชิ้นงาน ส่วนความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ พบว่าชิ้นงานได้รับคะแนนความพึงพอใจมากที่สุด ด้านการออกแบบด้วยวัสดุที่นำมาใช้มีความแปลกใหม่ ($\bar{x}=4.86$) ด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอยผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมนำไปใช้ประโยชน์เป็นของขวัญและของตกแต่งบ้าน ($\bar{x}=4.82$) ด้านวัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม ($\bar{x}=4.80$) และด้านสถานที่จัดจำหน่ายในงาน จัดแสดงสินค้า ($\bar{x}=4.47$) ดังนั้นการศึกษาดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน จึงเป็นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพในการใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบผ้าใยสับปรดและเทคโนโลยีการลงสีดอกไม้ประดิษฐ์

คำสำคัญ : ผ้าใยสับปรด, ซิลค์สกรีน, ดอกไม้ประดิษฐ์

¹ อาจารย์, คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

¹ Lecturer, Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

² อาจารย์ ดร., คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

² Lecturer Dr., Faculty of Home Economics Technology Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

³ นักศึกษา, คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

³ Student, Faculty of Home Economics Technology Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

* ผู้ประสานงานนิพนธ์ e-mail : Kitti.yo@rmutp.ac.th

Abstract

The purpose of this research article was to study the invention of artificial flowers from pineapple fiber fabric, and to investigate the satisfaction of target groups towards such artificial flowers. The study involved 7 experts who selected appropriate elements for making artificial flowers from 3 styles (Vanda orchids, Lotus flowers, and roses), silk screen technique printing pattern 4 techniques (direct printing, discharge printing, resist printing, and burn-out printing), as well as the types of ink (normal ink, rubber ink, opaque ink, and expantex ink). Then, the finished products were taken to a survey to determine the satisfaction of 100 people. Statistical variables such as percentage, mean, and standard deviation were used to examine the data. The findings revealed that most experts agreed that the Vanda orchid pattern was selected because clear petal pattern with discharge printing technique and there was also a simple and straightforward process, as well as the use of normal ink since they were heat resistant and had a distinct pattern during the process of rolling flower petals, making it possible to use a paintbrush in conjunction with the silk-screening items. When considering the target group's satisfaction with the prototype, it was shown that the panelists rated the highest level of satisfaction in terms of the design with novel materials ($\bar{x}=4.86$), the value and usability of the product were suitable for use as souvenirs or home decorations ($\bar{x}=4.82$), the materials used are appropriate ($\bar{x}=4.80$), and the distribution locations at events and product exhibitions ($\bar{x}=4.47$). Therefore, the study of artificial flowers made from pineapple fiber fabric with the silk screen technique is a guideline for increasing the potential of materials made from pineapple fiber fabric and artificial flower painting technology.

Keywords: Pineapple Fiber Fabric, Silk Screen, Artificial Flowers

1. บทนำ

ผ้าใยสับปะรดเป็นผลผลิตจากใบของต้นสับปะรด ซึ่งจะอยู่ต่ำกว่าส่วนผลสับปะรด กลุ่มของชั้นใบกระจายเป็นพุ่มสูงขึ้นจากพื้นดิน สามารถนำใบมาใช้งานหลังจากเก็บเกี่ยวผลของสับปะรดในการปลูกเชิงพาณิชย์ โดยนำใบสับปะรดมาลอกผิวของใบและแยกเส้นใยมาใช้งาน ในปัจจุบันมีการคิดค้นเครื่องชุดผิวใบสับปะรดเพื่ออำนวยความสะดวกในทำควมสะอาดเส้นใยใช้งาน สาเหตุการนำเส้นใยจากใบสับปะรดใช้งานนั้น เพราะด้วยสับปะรดเป็นพืชที่ปลูกมากในประเทศเขตร้อนหลายประเทศในแถบเอเชีย ดังนั้นใบของสับปะรดจึงเป็นภาระต่อเกษตรกรไร้อุปกรณ์สับปะรดส่วนใหญ่ ที่แต่เดิมต้องกำจัดโดยการเผาทิ้งไม่เกิดประโยชน์ เพื่อจะได้ปลูกสับปะรดรุ่นใหม่ได้ จึงมีกลุ่มคนคิดจัดการกับวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรนี้ให้เกิดประโยชน์ โดยการนำเส้นใยสับปะรดมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มากมาย เช่น กระดาษเส้นด้าย และผ้าทอ (วลัยพรรณ สุรวัฒนวิเศษ, 2560) มีการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนชื่อ “แสนใย” อยู่ที่อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ผลิตผ้าทอจากใบสับปะรดที่ทำการลอกผิวแยกเส้นใยออกมา ผสมผสมรวมกับเส้นใยฝ้ายทอเป็นผืนผ้า ลักษณะโดยรวมของผ้าทอจากเส้นใยสับปะรดนั้น มีลักษณะคล้ายคลึงกับผ้าลินิน คือ มีลักษณะเนื้อผ้าเบาบาง แห้งเร็วไม่เก็บความชื้น ทนทานต่อการหักพับ มีความคงทนต่อการด่าง และสามารถดูดซับสีย้อมได้ดีทั้งสีธรรมชาติและสีเคมี เมื่อวิสาหกิจชุมชนแสนใยทำการจัดตั้งกลุ่มเพื่อดำเนินการทอผ้าใยสับปะรดจัดจำหน่ายเป็นสินค้า รวมไปถึงการตัดเย็บผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากผ้าใยสับปะรด เช่น ชุดสตรี กระเป๋าสตรี หน้ากากอนามัย วางจำหน่ายที่หน้าร้านของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแสนใย นอกจากนี้ยังมีการนำไปจำหน่ายในงานจัดแสดงสินค้าต่าง ๆ และมีการวางขายในช่องทางออนไลน์ (พันธกานต์ วัฒนสทโยธิน การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กุมภาพันธ์ 2565) เป็นการสร้างรายได้ให้กับทางกลุ่มเพื่อปันผลให้กับสมาชิกที่อยู่ในวิสาหกิจชุมชนแสนใย

ดอกไม้ประดิษฐ์เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีการผลิตขึ้นงานกันมาเป็นเวลายาวนาน มีการปรับปรุงพัฒนาการประดิษฐ์ดอกไม้ขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้เกิดความงามของดอกไม้ประดิษฐ์ เป็นที่ยอมรับและสนใจของผู้บริโภคทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ ด้วยดอกไม้ประดิษฐ์สามารถนำมาใช้ในการตกแต่งบ้านเรือน ทำให้สถานที่มีความสวยงามน่าอยู่อาศัย ใช้ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เช่น วันปีใหม่ การแสดงความยินดีเป็นที่ประทับใจแก่ผู้รับ โดยเฉพาะถ้าประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยฝีมือตนเอง จะช่วยสร้างความภาคภูมิใจได้มาก การรู้จักนำเอาความงามของดอกไม้ประดิษฐ์มาใช้ประโยชน์เพื่อความสุขนั้น เป็นที่นิยมและมีมานาน ยิ่งโลกมีความเจริญทางวัตถุมากขึ้นเพียงใด ความงามอันเกิดจากการประดิษฐ์งานฝีมือเช่นดอกไม้ นั้น ยิ่งเป็นสิ่งจำเป็นมาก (ยุพิน สุวรรณวิวัฒน์, ม.ป.ป.) จึงมีคนคิดที่จะประกอบธุรกิจการประดิษฐ์ดอกไม้เพื่อจำหน่ายให้กับผู้บริโภคคือใช้งานในโอกาสต่าง ๆ ดังนั้นจึงมีการนำวัสดุหลากหลายมาใช้ในการผลิตดอกไม้ประดิษฐ์ เช่น ดอกไม้จากผ้า ผ้าใยบัว (ถุงน่อง) พลาสติก กระดาษสา กระดาษย่น ดินญี่ปุ่น ดินไทย (สุณีย์ บุญกำเนิด, 2556) สำหรับดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าในลักษณะที่เป็นงานหัตถกรรมหรือแบบทำมือนั้น ผ้าที่ใช้ในการประดิษฐ์ดอกไม้ นั้นจะนิยมใช้ผ้าท่วน ผ้าแพรเยื่อไม้ ผ้าไหม ผ้าปอบปิ่น ผ้าท่วน ผ้าออร์แกนซา และผ้ากำมะหยี่ (อภิรติ โสพฤต, 2549) ผ่านกระบวนการเคลือบเส้นใย ตัดกลีบ รีดอัดกลีบให้กับผ้าที่นำมาใช้ประดิษฐ์ดอกไม้ ส่วนการลงสี

ดอกไม้ นั้นจะนิยมนำสีย้อมผ้าลักษณะสีย้อมเย็นมาผสมกับน้ำอุ่น หรือน้ำอุณหภูมิห้องเพื่อให้ละลาย แล้วนำพู่กันมาระบายลงบนผ้าที่ตัดตามขนาดกลีบดอกไม้ชนิดนั้น ๆ มีความเข้มข้นหรือระบายให้เกิดลวดลายให้มีความใกล้เคียงกับสีดอกไม้ตามธรรมชาติมากที่สุด จากนั้นนำกลีบดอกไม้มารีดและประกอบเป็นดอก เข้าซ่อ และทำต้นของดอกไม้ประดิษฐ์ เพื่อนำไปใช้งานเองหรือเพื่อจำหน่ายเป็นอาชีพต่อไป

การพิมพ์ระบบซิลค์สกรีนเป็นระบบการพิมพ์ให้เกิดสีและลวดลายกับวัสดุต่าง ๆ ได้มากมายหลายขนาด ตั้งแต่ชิ้นงานสิ่งพิมพ์ที่มีขนาดเล็กมาก เช่น หน้าปัดนาฬิกา เครื่องไฟฟ้าต่าง ๆ ไปจนถึงชิ้นงานที่มีขนาดใหญ่ โดยเครื่องพิมพ์ในระบบอื่น ๆ ไม่สามารถจะทำได้ เช่น โปสเตอร์ใหญ่ ที่มีขนาดกว้างถึง 6-7 เมตร โดยถ้าจะพิมพ์ผลงานขนาดใหญ่นั้น จะแยกแม่พิมพ์เป็นแผ่นเล็กก่อนแล้วนำมาต่อเข้าเป็นผืนเดียวกัน จะได้ภาพใหญ่ที่มีความสวยงามตามต้องการ เช่น ภาพโฆษณาข้างป้ายรถประจำทาง นอกจากนี้แล้วการพิมพ์ระบบซิลค์สกรีนยังสามารถพิมพ์บนวัสดุที่มีรูปทรงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรงกระบอก แบน โค้ง หรืออื่น ๆ ซึ่งลักษณะการพิมพ์ซิลค์สกรีน เป็นการพิมพ์โดยการปาดหมึกให้ไหลผ่านผ้าสกรีน ซึ่งทำด้วยเส้นใยสังเคราะห์ ไนลอน พอลิเอสเตอร์ เส้นพอลิเอสเตอร์เคลือบโลหะ หรือเส้นสแตนเลส ใช้พิมพ์นำสีทะลุข้ามไปเกาะบนวัสดุต่าง ๆ ตามลวดลายที่ต้องการพิมพ์ ตัวอย่างชิ้นงานการพิมพ์ระบบซิลค์สกรีน เช่น โปสเตอร์ เซรามิค จานกระเบื้องเคลือบ แก้ว แผ่นบอร์ด หรือผ้า ซึ่งจะพบว่าสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านการซิลค์สกรีนจะมีสีสันทั้งดงามหลากหลาย มีความคมชัดสวยงามไม่น้อยไปกว่าการพิมพ์ในระบบอื่น ๆ (นงเยาว์ จิระกรานนท์ และวิเชียร จิระกรานนท์, 2546) ในปัจจุบันจึงมีการนำเทคนิคซิลค์สกรีนมาใช้ในการสร้างสีสัน และลวดลาย กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อย่างมากมาย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดที่จะสร้างสรรค์การใช้ประโยชน์ผ้าใยสับปรดจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแสนไย อำเภอบลวกแดง จังหวัดระยอง ที่มีลักษณะเบาบางคล้ายผ้าลินิน สามารถดูดซับสีได้ดี มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ โดยการนำเทคนิคการลงสีและลวดลายด้วยวิธีการซิลค์สกรีนลงบนผ้าทอจากเส้นใยสับปรด ในขั้นตอนการลงสีประดิษฐ์ดอกไม้ เป็นการเพิ่มเติมศักยภาพในการใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบผ้าทอใยสับปรด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชนแสนไย และเทคโนโลยีที่พัฒนาจากเทคนิควิธีการลงสีดอกไม้ประดิษฐ์ได้เพิ่มมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 ศึกษากระบวนการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน

2.2 ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน

3. ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการศึกษานี้ นำการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มาวางแผนในการดำเนินการ โดยผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ตรงกับวัตถุประสงค์ และนำองค์ความรู้ดังกล่าวกำหนดขอบเขตการวิจัย การกำหนดผู้เชี่ยวชาญ การสร้างแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ขอบเขตการวิจัย

ศึกษากระบวนการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคการซิลค์สกรีน โดยกำหนดรูปแบบดอกไม้ที่จะประดิษฐ์ด้วยการซิลค์สกรีนจากผ้าใยสับปะรด จำนวน 3 รูปแบบ คือ ดอกกล้วยไม้แวนด้า ดอกบัวหลวง และดอกกุหลาบ เทคนิคการพิมพ์ซิลค์สกรีน จำนวน 4 เทคนิค คือการพิมพ์โดยตรง การพิมพ์ดิสชาร์จ การพิมพ์รีชีส และการพิมพ์เบิร์นเอ้าท์ การเลือกใช้สีหมึกพิมพ์ คือ หมึกพิมพ์ผ้าธรรมดา (สีจม) หมึกพิมพ์ผ้าสไลย หมึกพิมพ์สียาง และหมึกพิมพ์สีนูน ความเหมาะสมในการผสมผสานพู่กันในการลงสีเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกรูปแบบและประเด็นต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการประดิษฐ์ชิ้นงาน

3.2 การกำหนดผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ดังนี้ อาจารย์อารยะ ไทยเที่ยง ผู้เชี่ยวชาญด้านดอกไม้ประดิษฐ์ อาจารย์สุกัญญา จันทกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านดอกไม้ประดิษฐ์ อาจารย์ปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านดอกไม้ประดิษฐ์ นางพันธกานต์ วัฒนสทโยธิน ผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าใยสับปะรด นางจินตนา สุภาภรณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าใยสับปะรด อาจารย์พิมพ์จุฑา พิกุลทอง ผู้เชี่ยวชาญด้านการซิลค์สกรีน และนายวรุณ ห้วยบุญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการซิลค์สกรีน

3.3 สร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด ดังนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญในการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน โดยแบ่งคำถามเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานที่ทำงาน ตำแหน่งงาน และความเชี่ยวชาญ/ความชำนาญ และ ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเลือกชนิดดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคการซิลค์สกรีน จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ การเลือกชนิดดอกไม้ การพิมพ์ซิลค์สกรีน การใช้หมึกพิมพ์ เทคนิคการลงสี

แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย คือ บุคคลทั่วไป จำนวน 100 คน ต่อผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน โดยแบ่งคำถามเป็น 2 ตอน ได้แก่ ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้/เดือน และตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน แบบมาตราส่วน (Rating Scale) จำนวน

4 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบ ด้านคุณค่าประโยชน์ใช้สอย ด้านสถานที่จัดจำหน่าย และด้านความเหมาะสมของวัสดุ

3.4 วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผล เพื่อนำไปประดิษฐ์ต้นแบบผลิตภัณฑ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน

จากนั้นสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ใช้สถิติค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อชิ้นงานต้นแบบในแต่ละด้านใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ใช้สูตรคำนวณของ กัลยา วาณิชย์บัญชา (2561) ในการแปลผลเปรียบเทียบสัดส่วนของชุดข้อมูล

4. ผลการวิจัย

ผลการศึกษากระบวนการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน และผลการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน มีผลการวิจัย ดังนี้

4.1 ผลการศึกษากระบวนการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน

การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคการซิลค์สกรีน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ผลการวิจัยประกอบด้วย

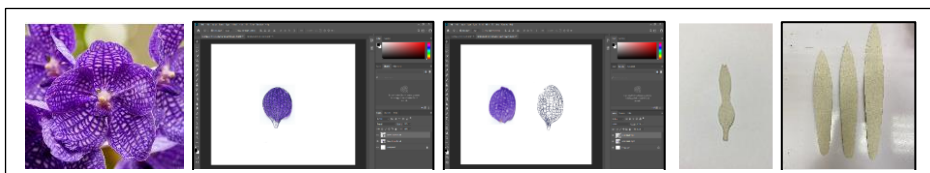
ดอกไม้ชนิดที่เหมาะสมที่จะนำมาประดิษฐ์ดอกไม้ คือ ดอกกล้วยไม้สายพันธุ์แวนด้า ด้วยเป็นดอกไม้ได้รับความนิยม มีลักษณะกลีบดอกคล้ายกับผ้าใยสับปะรด และกลีบดอกมีลวดลายเห็นได้ชัดเจน ส่วนเทคนิคการพิมพ์ควรใช้การซิลค์สกรีนแบบพิมพ์ทับ มีวิธีการทำไม่ซับซ้อนยุ่งยากในการทำงาน ควรใช้สีหมึกพิมพ์ผ้าธรรมชาติ (สีจม) ด้วยเป็นสีที่มีความทนต่อความร้อนในขั้นตอนการรีดอัดกลีบดอกไม้ประดิษฐ์ และควรใช้การลงสีด้วยฟู่กันร่วมกับเทคนิคการพิมพ์ลายซิลค์สกรีน เพื่อให้กลีบดอกไม้เกิดโทนสีของกลีบดอกเสมือนจริงตามธรรมชาติ ผู้วิจัยนำผลการศึกษาที่ได้ มาวางแผนในการประดิษฐ์ชิ้นงานมีกระบวนการทำ ดังนี้

4.1.1 การเตรียมแบบกลีบดอก

4.1.1.1 การประดิษฐ์ดอกไม้เริ่มจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกล้วยไม้แวนด้า สายพันธุ์ Vanda Robert's Delight ต้นมีลักษณะไม่แตกกอ เจริญเติบโตทางยอดรากเป็นรากอากาศ ใบมีลักษณะแบนซ้อนสลับกัน ยาวประมาณ 20 เซนติเมตร กว้าง 2.5 เซนติเมตร ช่อดอกจะออกด้านข้างของลำต้นสลับกับใบ ช่อดอกยาวและแข็งตั้งตรงยาวประมาณ 20-50 เซนติเมตร ออกดอก 5-15 ดอก ดอกมีสีฟ้าอ่อนไปจนถึงสีฟ้าเข้มมีลายเป็น

ตารางสีฟ้าเข้มกว่าสีพื้นดอก ปากกล้วยไม้ขนาดเล็กปากแคบ โค้งปลายมน มี 2 ตีง ขนาดดอกใหญ่ประมาณ 7-10 เซนติเมตร

4.1.1.2 การเตรียมแพตเทิร์นกลีบดอกและใบ นำกลีบกล้วยไม้แวนด้า ฟ้ามู่จากต้นจริงมาสแกนลงในโปรแกรม Photoshop จะได้แพตเทิร์นต้นแบบกลีบดอกจำนวน 2 แบบ และจะได้ลวดลายของกลีบดอก คือ กลีบ ก. และ ข. ส่วนปากกล้วยไม้แวนด้า นำชิ้นส่วนจริง มาทาบกับกระดาษวาดแบบ คือ แบบ ค. และนำใบจำนวน 3 ขนาดที่ต่างกัน มาทาบกับกระดาษวาดแบบ จะได้ใบกล้วยไม้แวนด้า จำนวน 3 ขนาด คือ แบบ ง. จ. และ ฉ.

ภาพที่ 1 การเตรียมแบบกลีบของดอกและใบ กล้วยไม้แวนด้า

4.1.2 การทำบล็อกสกรีน

4.1.2.1 นำบล็อกไม้ที่ซึ่งผ้าสกรีน เบอร์ 120-150 ปาดกาวอัดลงบนบล็อกสกรีน (ในขั้นตอนการทำบล็อกไม่ควรมีแสง UV) นำบล็อกสกรีนที่เตรียมไว้เรียบร้อยแล้วใส่เครื่องอัดบล็อก โดยมีเดือยล็อกกับบล็อกสกรีน สั่งพิมพ์บล็อกที่เตรียมไว้ และนำบล็อกสกรีนที่พิมพ์เสร็จมาเคลือบด้วยน้ำยาเคลือบบล็อกสกรีน ตากแดดให้บล็อกสกรีนแห้ง

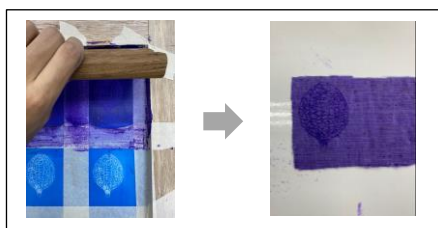
ภาพที่ 2 กระบวนการทำบล็อกสกรีนกลีบดอกกล้วยไม้แวนด้า

4.1.3 การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน

4.1.3.1 การเคลือบเจลาตินผ้าใยสับปรด นำผ้าใยสับปรดซักทำความสะอาดด้วยน้ำ เพื่อขจัดฝุ่นหรือสารเคลือบผ้าออก นำผ้าไปผึ่งลมจนหมด จากนั้นต้มน้ำสะอาด 1,000 มิลลิลิตร ด้วยไฟกลาง ใส่เจลาตินคนให้ละลายจนหมด (น้ำ 1,000 มิลลิลิตร ต่อเจลาติน 10 ช้อนโต๊ะ) เทเจลาตินที่ได้ลงในอ่างผสม นำผ้าที่ผึ่งจนหมดแช่ลงในอ่างน้ำเจลาติน กดและพลิกผ้ากลับไปมา (อย่าขยำผ้า) จนเจลาตินซึมเข้าผ้าจนทั่วทั้งผืน นำผ้าที่เคลือบเจลาตินแล้วคลี่ผ้าตากจนแห้งสนิท

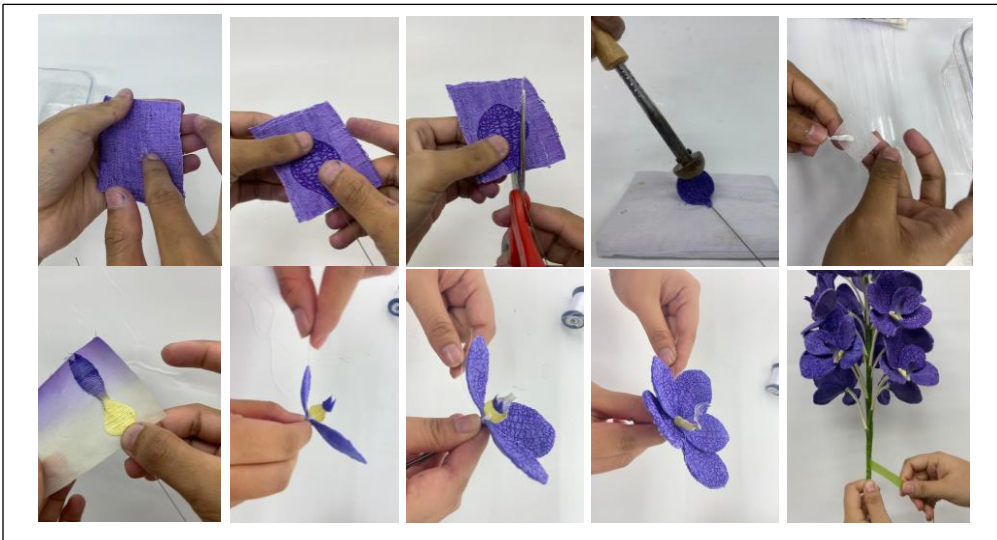
4.1.3.2 การย้อมสีพื้นบนผ้าใยสับปะรด นำสีย้อมเย็น สีม่วง 1 กรัม สีแดง ชมพู 0.5 กรัม และสีฟ้าเข้ม 0.1 กรัม ผสมกับน้ำ 1,000 มิลลิลิตร (สีพื้นกลีบดอกแวนด้า) คนสีให้เข้ากัน ตัดแบ่งผ้าใยสับปะรดเป็นชิ้นแล้วแช่ลงในน้ำสีที่ผสมไว้ จากนั้นนำไปวางตากจนแห้งสนิท ส่วนใบของกล้วยไม้ ตัดแบ่งผ้าใยสับปะรดเป็นชิ้น นำผ้าไปแช่น้ำที่ผสมสีเขียวเข้ม 1 กรัม และสีเหลืองมะนาว 0.5 กรัม กับน้ำ 1,000 มิลลิลิตร ย้อมและวางผ้าตากจนแห้งสนิท

4.1.3.3 การพิมพ์ซิลค์สกรีนลายกลีบดอกแวนด้า นำผ้าใยสับปะรดเป็นชิ้นวางบนโต๊ะพื้นเรียบ นำบล็อกสกรีนวางลงตรงตำแหน่งที่ต้องการ ดักสีสกรีนลงบนบล็อกสกรีน ปาดสีไปมาให้เสมอกันทั่วแบบลาย ห้ามหยุดระหว่างการสกรีน ซึ่งอาจทำให้บล็อกตัน (หากสีไม่สม่ำเสมอ สามารถทำซ้ำได้แต่ต้องสกรีนตามรอยเดิม)

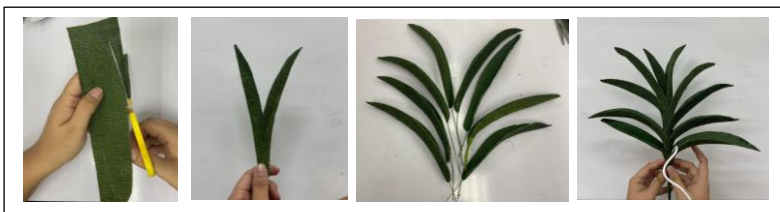
ภาพที่ 3 การซิลค์สกรีนกลีบดอกกล้วยไม้แวนด้า

4.1.3.4 การเตรียมกลีบ ส่วนต่าง ๆ ของดอก และการประกอบดอกกล้วยไม้แวนด้า 1) นำกลีบ ก. จำนวน 26 ชิ้น กลีบ ข. จำนวน 39 ชิ้น ตามลวดเบอร์ 24 ที่กลีบทั้งหมด รอกลีบที่ตามลวดแห่งสนิท ใช้เครื่องรีดชนิดตุ้มขนาดใหญ่กดทับที่กลีบ ก. และ ข. ผึ่งด้านหน้ากลีบให้มีลักษณะเป็นอู้ง 2) การทำปากของดอกกล้วยไม้ โดยการนำผ้าใยสับปะรดสีขาวมาตัดตามขนาดแบบกลีบ ค. ลงสีด้วยฟู่กันที่ปลายส่วนปากกล้วยไม้สีม่วง ส่วนโคนสีเหลือง ตามเกสรด้วยลวดเบอร์ 24 ใช้เครื่องรีดดอกไม้ประดิษฐ์ ชนิดเหล็กงอ 3 ร่อง รีดกลีบตามยาว จำนวน 29 ชิ้น 3) ทำเกสรดอกแวนด้าโดยการนำตุ้มสำลีมาทากาวห่อด้วยผ้าแพรเยื่อไม้สีขาวมัดด้วยสีขาวให้ติดกัน พันทับก้านด้วยกระดาษย่นสีขาวให้ขนาดก้านมีความหนาขึ้น และ 4) การประกอบดอกกล้วยไม้แวนด้า นำกลีบ ค. มัดรวมกับเกสรผึ่งด้านล่าง วางกลีบ ก. 2 ชิ้น ผึ่งซ้ายขวาส่วนบน และกลีบ ข. 3 ชิ้น ตรงกลางส่วนบน และผึ่งซ้ายขวาด้านล่างจุดละหนึ่งกลีบ พันก้านเก็บความเรียบร้อยด้วยฟลอร่าเทปสีขาว จะได้กล้วยไม้แวนด้า จำนวน 1 ดอก ทำขั้นตอนดังกล่าวอีกจนได้ดอกกล้วยไม้ จำนวน 13 ดอก ในการนำมาเข้าเป็นช่อดอกกล้วยไม้ จำนวน 1 ช่อ ต่อไป

ภาพที่ 4 การเตรียมกลีบ ส่วนต่าง ๆ ของดอก และการประกอบดอกกล้วยไม้แวนด้า

4.1.3.5 การเตรียมใบกล้วยไม้แวนด้า นำกลีบ ง. 6 ชิ้น จ. 12 ชิ้น และ ฉ. 24 ชิ้น ทากาวตามกลีบโดยเว้นปลายลวดห่างจากปลายกลีบประมาณ 1 ซม. ประกบด้วยกระดาษสาสีเขียว แล้วพับครึ่งจากเส้นกลางให้ใบเป็นสันรูปตัววี ประกอบใบเป็นคู่ซ้ายขวาใช้ใบแต่ละขนาดลักษณะลดหลั่นเป็นชั้นเรื่อย ๆ ให้มีลักษณะเหมือนต้นกล้วยไม้จริง

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการเตรียมใบกล้วยไม้แวนด้า

4.1.3.6 ขั้นตอนการทำราก ประกอบช่อดอก และการจัดลงภาชนะ
1) นำลวดเบอร์ 24 พันด้วยทิวซู่ให้เป็นเส้นกลมหนา พันทับด้วยฟลอร่าเทปสีขาว ประมาณ 10 ชั้น และพันทับด้วยฟลอร่าเทปสีเขียวอ่อนตรงส่วนปลายราก 2) นำช่อแวนด้าที่ประกอบสำเร็จแล้ว มาประกอบต้นเข้ากับใบและรากให้เป็นกอ บนกระถางที่ปูพื้นด้วยหญ้าอมส และสุดท้ายจัดตกแต่งชิ้นงานให้เรียบร้อยสวยงาม

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการทำราก ประกอบช่อดอก และการจัดลงภาชนะ

ภาพที่ 7 ผลงานสำเร็จดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกριν

4.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกริน

การสำรวจความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 100 คน ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้/เดือน ผลการวิจัยจำแนกรายด้านดังนี้ ด้านเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43 ด้านอายุ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 32 ในช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30 ในช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25 ในช่วงอายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 13 ด้านระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 57 ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 5 ด้านอาชีพ พบว่าส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 48 รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 15 พนักงานเอกชน และอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 13 นักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 7 พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 4 และ ด้านรายได้/เดือน พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้ 35,000 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30 รายได้ 25,001-30,000 คิดเป็นร้อยละ 18 รายได้ 20,001-25,000 คิดเป็นร้อยละ 17

รายได้ 30,001-35,000 คิดเป็นร้อยละ 15 รายได้ 10,000-15,000 คิดเป็นร้อยละ 10 รายได้ต่ำกว่า 10,000 คิดเป็นร้อยละ 6 รายได้ 15,001-20,000 คิดเป็นร้อยละ 4

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วน แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบ ด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย ด้านสถานที่จำหน่าย และด้านความเหมาะสมของวัสดุ ดังนี้

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจด้านการออกแบบดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน (n=100)

ด้านการออกแบบ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. วัสดุที่นำมาใช้มีความแปลกใหม่	4.86	0.44	มากที่สุด
2. มีการนำวัสดุมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	4.40	0.50	มากที่สุด
3. สีสันทันและความสวยงาม	4.75	0.46	มากที่สุด
รวม	4.67	0.47	มากที่สุด

สรุปตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน ในด้านการออกแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วัสดุที่นำมาใช้มีความแปลกใหม่ มีค่าเฉลี่ย 4.86 รองลงมาคือ สีสันทันและความสวยงาม มีค่าเฉลี่ย 4.75 และมีการนำวัสดุมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 4.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอยดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิค ซิลค์สกรีน (n=100)

ด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เป็นการส่งเสริมผ้าทอใยสับปะรด	4.81	0.36	มากที่สุด
2. เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผ้าทอใยสับปะรด	4.05	0.50	มาก
3. ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมนำไปใช้ประโยชน์เป็นของที่ระลึก ของตกแต่งบ้าน	4.82	0.41	มากที่สุด
รวม	4.56	0.42	มากที่สุด

สรุปตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน ในด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.56 พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมนำไปใช้ประโยชน์เป็นของที่ระลึก ของตกแต่งบ้าน มีค่าเฉลี่ย 4.82 รองลงมาคือ เป็นการส่งเสริมผ้าทอใยสับปะรด มีค่าเฉลี่ย 4.81 และเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผ้าทอใยสับปะรด มีค่าเฉลี่ย 4.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจด้านสถานที่จัดจำหน่ายดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน (n=100)

ด้านสถานที่จัดจำหน่าย	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. งานจัดแสดงสินค้า	4.47	0.77	มากที่สุด
2. ตลาดออนไลน์	4.45	0.60	มากที่สุด
3. ตลาดนัดสวนจตุจักร	4.46	0.57	มากที่สุด
รวม	4.51	0.64	มากที่สุด

สรุปตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมประดิษฐ์จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน ในด้านสถานที่จัดจำหน่ายโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จำหน่ายงานจัดแสดงสินค้า มีค่าเฉลี่ย 4.47 รองลงมาคือ ตลาดนัดสวนจตุจักร มีค่าเฉลี่ย 4.46 และตลาดออนไลน์ มีค่าเฉลี่ย 4.45 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจด้านความเหมาะสมของวัสดุดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน (n=100)

ด้านความเหมาะสมของวัสดุ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. วัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม	4.80	0.47	มากที่สุด
2. วัสดุมีความทนทานต่อการใช้งาน	4.48	0.54	มากที่สุด
รวม	4.64	0.50	มากที่สุด

สรุปตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมประดิษฐ์จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน ในด้านความเหมาะสมของวัสดุอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.64 ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.80 รองลงมาคือ วัสดุมีความทนทานต่อการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 4.48 ตามลำดับ

5. อภิปรายผล

5.1 ผลการศึกษาด้านการออกแบบ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในการออกแบบผลิตภัณฑ์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.86 สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาดอกไม้ประดิษฐ์จากแป้งปั้นเผือก (นรธิป เลิศจิรุงเรือง และเพชรภรณ์ จันสา, 2560) กับวัสดุที่นำมาใช้มีความแปลกใหม่ เพราะโดยส่วนใหญ่ผู้บริโภคจะพบเห็นแต่การนำผ้าทอจากใยสับปรดมาตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ดังนั้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยนำวัตถุดิบเหลือใช้ทางการเกษตรมาสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างน่าสนใจ

5.2 ผลการศึกษาด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจในประโยชน์ใช้สอยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.56 สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาดอกไม้ประดิษฐ์จากโสมทางไก้ด้วยการเคลือบผิว: กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชาวบ้านตำบลคลองสวนพลู อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(วสุ บุญอนันต์ และสิตานันท์ บุตรแก้ว, 2565) ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมนำไปใช้ประโยชน์ เป็นของที่ระลึก ของตกแต่งบ้าน ด้วยลักษณะรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบประดิษฐ์นั้นมีความเหมาะสมกับการนำไปเป็นของที่ระลึกแสดงความยินดี ตกแต่งบ้านมีความสวยงามสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก

5.3 ผลการศึกษาด้านสถานที่จัดจำหน่าย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจในด้านสถานที่จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.51 สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาดอกไม้ประดิษฐ์จากแป้งปั้นเผือก (นราธิป เลิศจิรุงเรือง และเพชรภรณ์ จันสา, 2560) ที่งานจัดแสดงสินค้าเป็นสถานที่แสดงผลงานสินค้า เพราะการจัดโครงการแสดงสินค้าจะมุ่งหวังให้ผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ นำผลผลิตจากสิ่งประดิษฐ์ หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาจำหน่ายสร้างรายได้เพื่อปันผลกับสมาชิกในกลุ่ม รวมไปถึงงานจัดแสดงสินค้าจะทำให้ผู้ผลิตพบกับผู้บริโภคโดยตรง และโครงการได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐและเอกชนเป็นอย่างดี

5.4 ผลการศึกษาด้านความเหมาะสมของวัสดุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจในการนำวัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม ระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.64 สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาต้นกระบองเพชรจำลองจากดินปั้นขี้ข้าวโพด (สุพิชชา มณีกล้า และนิชา ปรางจันทร์, 2558) เลือกวัสดุที่นำมาใช้ในการศึกษามีความเหมาะสมกับการทำผลิตภัณฑ์สามารถประดิษฐ์ได้เสมือนจริง มีความทนทาน เก็บรักษาได้เหมือนดอกไม้ประดิษฐ์ที่วางจำหน่ายตามท้องตลาด

6. องค์ความรู้ใหม่

การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน เป็นการนำองค์ความรู้การประดิษฐ์ดอกไม้ การพิมพ์ซิลค์สกรีนมาเป็นแนวทางในการใช้ประโยชน์ เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรคสินค้าจากผ้าทอจากใยสับปะรด ที่เกิดจากภูมิปัญญาการนำวัตถุดิบเหลือใช้ทางการเกษตรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแสนไย อำเภอลพบุรี จังหวัดระยอง สร้างให้เกิดมูลค่าจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการลงสีและลวดลายจากการซิลค์สกรีน เป็นการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์สินค้าจากฝีมือคนไทย ที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

7. สรุป

7.1 ศึกษากระบวนการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน สามารถสรุปได้ ดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่เห็นว่าดอกกล้วยไม้สายพันธุ์แวนด้า มีความเหมาะสมสำหรับการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยสับปะรดด้วยเทคนิคการซิลค์สกรีน เนื่องจาก ดอกกล้วยไม้สายพันธุ์แวนด้าเป็นดอกไม้ได้รับความนิยม มีลักษณะกลีบดอกหนาคล้ายกับผ้าใยสับปะรด และกลีบดอกมีลวดลายเห็นได้ชัดเจนมากกว่าดอกกุหลาบ และดอกบัว เหมาะสมกับการทำลวดลายจากการพิมพ์ซิลค์สกรีน

รูปแบบการพิมพ์ใช้การพิมพ์ทับ เพราะมีวิธีการทำที่ไม่ยุ่งยากเหมาะกับการนำไปใช้ในการประดิษฐ์ดอกไม้ ใช้หมึกพิมพ์ผ้าธรรมชาติ (สีจม) สีสามารถติดผ้าได้ดี สีสันมีความทนต่อความร้อน ในขั้นตอนการรีดอัดกลีบดอก และควรใช้ฟู่กันผสมผสานในการซิลค์สกรีนเพื่อเก็บรายละเอียดชิ้นงาน ให้มีการไล่โทนสีกลีบดอกเหมือนจริงตามธรรมชาติของดอกกล้วยไม้แวนด้ามากยิ่งขึ้น

7.2 ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 ชุด สรุปได้ว่า

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ 35,000 บาทขึ้นไป

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยสับปรดด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านการออกแบบ วัสดุที่นำมาใช้ มีความแปลกใหม่ มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.86 ด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมนำไปใช้ประโยชน์เป็นของที่ระลึก ตกแต่งบ้าน มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.82 ด้านความเหมาะสมของวัสดุ วัสดุที่นำมาใช้มีความน่าสนใจ ความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 ด้านสถานที่จัดจำหน่าย จำหน่ายที่งานจัดแสดงสินค้า มีค่าเฉลี่ย 4.47

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

8.1.1 ผ้าทอใยสับปรดมีลักษณะการทอเส้นใยห่าง และมีลักษณะหยากกว่าผ้าที่นำมาประดิษฐ์ดอกไม้ทั่วไป ดังนั้นการเคลือบเงาติดลงบนผ้าจึงต้องใช้ปริมาณเงาติดต่อการผสมน้ำเข้มข้นกว่าการเคลือบผ้าประดิษฐ์ดอกไม้ปกติ เพื่อให้ขอบผ้าไม่หลุดลุ่ยง่าย กลีบดอกไม่อยู่ทรงได้ดี

8.1.2 ขั้นตอนการลงสีผ้าทอใยสับปรดควรมีการไล่สีโดยใช้ฟู่กัน และการซิลค์สกรีนสีลงกลีบดอกไม้ประดิษฐ์ให้เกิดความคมชัดคล้ายธรรมชาติ

8.1.3 การประกบผ้าทอใยสับปรดสองชิ้นในการประดิษฐ์ชิ้นงาน อาจทำให้เกิดความหนาผิดปกติของโครงสร้างดอกไม้ประดิษฐ์ ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการใช้ผ้าเนื้อบาง คือ ผ้าแพรวะเยื่อไม้ และกระดาษสา มาประกบกลีบดอกและใบ เพื่อให้ความหนาของกลีบลดลง และเป็นการลดต้นทุนในการผลิตได้อีกทาง

8.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการนำศักยภาพของวิสาหกิจกลุ่มอื่น ๆ มาส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินกิจการ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมให้เหมาะสมตามบริบทของภูมิวิสาหกิจนั้น

9. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีโดยได้รับการอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในการอำนวยความสะดวกสถานที่ เครื่องมือในการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ที่ให้คำแนะนำ ตลอดจนข้อคิดเห็น อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการวิจัย

10. เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2561). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). สามลดา.
- นงเยาว์ จิระกรานนท์ และวิเชียร จิระกรานนท์. (2546). *การพิมพ์สกรีน*. วินสันสกรีน
- นราธิป เลิศจิรุงเรือง และเพชรภรณ์ จันสา. (2560). *การพัฒนาดอกไม้ประดิษฐ์จากแป้ง
ขึ้นเผือก*. [โครงการพิเศษปริญญาตรี] มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- ยุพิน สุวรรณวิวัฒน์. (ม.ป.ป). *หนังสือดอกไม้ประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ*. คณะเทคโนโลยี
คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- วลัยพรรณ สุวัฒนวิเศษ. (2560). *การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุดผิวจากเส้นใยสับปะรด*.
[วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต] มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- วสุ บุญอนันต์ และสิตานันท์ บุตรแก้ว. (2565). *การพัฒนาดอกไม้ประดิษฐ์จากโสนทางไก่อด้วย
การเคลือบผิว : กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชาวบ้านตำบลคลองสวนพลู อำเภอสว่าง
พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. [โครงการพิเศษปริญญาตรี]
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- สุนีย์ บุญกำเนิด. (2556). *การประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น*. โอเดียนสโตร์.
- สุพิชชา มณีกล้า และนิชา ปรางจันทร์. (2558). *การพัฒนาต้นกระบองเพชรจำลองจากดิน
ขึ้นช่วงข้าวโพด*. [โครงการพิเศษปริญญาตรี] มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร
- อภิรติ โสพศ. (2549). *ศิลปะประดิษฐ์*. โอเดียนสโตร์